1848.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 14 MAART.

NOTIFICATIE.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Vriesland*,

Gezien de missive van Zijne Excellentie den Opperhoutvester, van den 24 Februarij 1848, no. 28, betreffende de sluiting der Visscherij in dezen jare;

Gelet op de deliberatien van Heeren Gedeputeerde Staten over dit onderwerp;

Brengt bij deze, achtervolgens de bepalingen, door den Heer Opperhoutvester voornoemd, met overleg van Heeren Gedeputeerde Staten, vastgesteld, ter kennis van de belanghebbenden, dat, ter conservatie van de Visscherij, dezelve zal gesloten zijn met den vijftienden Maart dezes jaars, en weder geopend met den eersten Mei aanstaande; blijvende overigens de verdere bepalingen, voorkomende in de Notificatie van Heeren Gedeputeerde Staten van den 22 Februarij 1815, en in die van den 23 September 1837, in volle kracht.

En opdat deze kome ter kennis van een iegelijk, die daarbij eenig belang heeft, zal dezelve, op de gebruikelijke wijze, in deze Provincie worden afgekondigd en aangeplakt.

Aldus gedaan binnen *Leeuwarden*, den 11 Maart 1848.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 10 Maart 1848, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 162,00.
Van de Rogge per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . - 162,00.

Leeuwarden, den 11 Maart 1848.
De Staatsraad, Gouverneur,
VAN SIJTZAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der stad *Leeuwarden*, brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat de Arrondissements-IJkers *T. Stoffels* en *D. B. Camstra*, op Woensdag, den 15 Maart e. k., in het IJk-lokaal (zijnde de ingang naar hetzelve in de Breedstraat), een aanvang zullen maken met den herijk, voor dit jaar, van de *Maten* en *Gewigten*, binnen deze stad; wordende mitsdien de belanghebbenden gemaand, om hunne maten en gewigten, ter herijk aan te bieden, op zoodanige dagen en uren, als nader, door de Politiebedienden, zullen worden aangezegd.

En opdat zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, mitsgaders, bij trommelslag, bekend gemaakt.

Leeuwarden, den 11 Maart 1848.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

BERLIJN, den 8 Maart.

De *Allg. Preuss. Zeitung* deelt het voorgevallene te Neuchatel mede, zonder eenige redenering daarbij te voegen.

— Geloofwaardige brieven uit Petersburg zeggen, dat in Rusland, met name in de hoofdstad, niets is voorgevallen wat de minste ongerustheid zoude kunnen baren.

— Er zullen vooreerst geene paarden uit de staten van het tolverbond mogen worden uitgevoerd.

— Verscheidene aanzienlijke bankiershuizen te Berlijn, zoo als: *Kirchheim*, *Hirschfeld*, *v. Wolff* en *Hayman*, hebben ten gevolge van de jongste beurscrisis hunne betalingen gestaakt.

FRANKFORT, den 8 Maart.

De Oostenrijksche regering is voornemens, gelijk men uit Weenen meldt, zich op geenerlei wijze in de inwendige aangelegenheden der Fransche republiek te mengen, *zoolang de grenzen van Duitschland en Italie geëerbiedigd worden.* Wat de invloed van die gebeurtenis op Italie betreft, schijnt men te Weenen weinig vrees te koesteren. Evenwel zal het Oostenrijksche leger in Lombardije en Venetie, dat reeds 120,000 man sterk is, nog met 30,000 man vermeerderd worden.

— Te Stutgardt heeft op den 6 dezer weder eene kleine paleis-revolutie plaats gevonden. Op dien dag werd er een besluit wegens bijeenroeping der stenden van Wurtemberg tegen den 13 dezer bekend gemaakt, en tevens het geheele ministerie ontbonden; de namen echter der door den Koning benoemde nieuwe ministers waren zoo weinig populair en van eene zoo reactionaire kleur, dat de burgerij in rep en roer geraakte en terstond ter onderteekening van een protest tegen het nieuwe kabinet overging, om te verklaren, dat men tegenwoordig geen ministerie van achteruitgang, maar een ministerie in den geest van het volk, en mannen aan het roer van staat wilde hebben, die het vertrouwen des volks bezitten. Nog dienzelfden avond ontbond de Koning zijn nieuw kabinet weder, en de vroegere ministers blijven nu tot op de vergadering der stenden in functie.

— Op den avond van den 6 dezer was Darmstadt, de residentie van het Groothertogdom Hessen, schitterend verlicht, en de geheele bevolking trok met gejuich door de straten, verblijd over de gelukkige verandering van zaken. Gisteren voormiddag hield het garnizoen van Darmstadt groote parade, en legde den eed op de constitutie af.

— De Landgraaf van Hessen Homburg heeft reeds den 6 dezer een besluit doen bekend maken, waarbij hij zijne toestemming geeft tot de vervulling aller wenschen, die hem in de, door de burgers aan hem gerigte adressen, zijn te kennen gegeven, te weten: landstenden, drukpersvrijheid, volkswapening, staatkundige amnestie, openbare mondelinge voordragt bij regterlijke procedures met jury's, regt van petitie, emancipatie der joden, medewerking ter invoering van een algemeen Duitsch parlement, enz.

BREMEN, den 8 Maart.

Eene talrijke deputatie van burgers heeft heden bij den senaat eene petitie ingeleverd tot het vaststellen eener betere wijze van verkiezing, openbaarheid der zittingen van het wetgevend ligchaam, volkomen vrijstelling van de drukpers enz. Het antwoord van den senaat is nog niet bekend.

HANOVER, den 7 Maart.

De stedelijke magistraat heeft gisteren aan den Koning het adres overhandigd, waarin vrijheid van drukpers, volksvertegenwoordiging bij het Duitsche verbond en spoedige bijeenroeping der stenden verzocht worden.

KASSEL, den 7 Maart.

De Keurvorst heeft heden doen afkondigen, dat hij de van hem verlangde hervormingen toestaat, en ook een nieuw ministerie heeft verkozen.

LONDEN, den 7 Maart.

Gedurende de beraadslaging in de kamer over het *income-tax* zou er eene groote vergadering in de Trafalgar-Square plaats hebben. Verscheiden duizenden personen waren reeds op die plaats vereenigd, toen de politie eene waarschuwing deed bekend maken, dat zulk eene vergadering onwettig was. Daarop vertoonden zich verscheidene honderden politie-beambten, die de menigte deden uit een gaan.

— Te Glasgow (Schotland) heeft den 6 Maart een opstand plaats gehad. De oproerlingen hebben de drankwinkels geplunderd en andere gewelddadigheden gepleegd. Men schreeuwde: *weg met de koningin!* en mishandelde de politiebeambten. De militaire magt was in de wapenen om de rust te herstellen.

PARIJS, den 9 Maart.

De algemeene toestand schijnt heden iets gunstiger te zijn, dan in de laatste dagen. — Het nationale kantoor van escompte voor deze hoofdstad is geconstitueerd, en reeds zijn bij het ministerie van finantien talrijke inschrijvingen voor die instelling ingekomen. De kamer van koophandel heeft zich onder anderen verbonden voor een bedrag van 100,000 fr.; de regtbank van koophandel voor 65,000 fr. Men vleit zich, dat het kantoor reeds den 18 Maart in werking zal komen.

Alle kooplieden en handelaren dezer hoofdstad zijn uitgenoodigd, om op morgen hier eene vergadering bij te wonen, waarin zal worden beraadslaagd over de middelen, om de gevaren en zwarigheden te boven te komen, die thans het handelscrediet zoozeer bedreigen; — over de stedelijke octrooijen; — over de grondslagen, welke zullen moeten worden in acht genomen bij het opstellen van overeenkomsten tusschen huurders en verhuurders van vaste panden en eigendommen; — over de belangen, die meer in het bijzonder betrekking hebben op den parijsschen koophandel; — eindelijk over de benoeming van afgevaardigden, die in last zullen hebben, om een rapport over al de voormelde belangrijke punten op te stellen, hetwelk bij de nationale vergadering zal worden ingediend.

— De dagbladen van Marseille verkondigen, dat de stad Messina gedurende 42 uren door de troepen van den Koning van Napels is gebombardeerd; — dat daardoor eene belangrijke schade is aangerigt en dat onder anderen het vrije entrepôt dier stad geheel vernield is.

Onder dagteekening van 27 Februarij wordt uit Napels medegedeeld, dat de Koning werkelijk het door hem aan den Engelschen gezant, lord *Minto*, gegevene woord, dat hij aan de wenschen der bevolking van Messina zou toegeven, heeft teruggetrokken.

— Gisteren heeft men brieven uit Toulon ontvangen, meldende dat twee zonen van *Lodewijk Philips*, de Prins *van Joinville* en de Hertog *van Aumale* uit Algerie in het gezigt der haven van Toulon zijn aangekomen. Zij hebben zich terstond in gemeenschap gesteld met den admiraal *Baudin*, die het eskader in de Middellandsche zee kommandeert, en hebben verzocht op de reede te mogen binnenloopen. De admiraal heeft hun zulks toegestaan, doch is naderhand op andere gedachten gekomen, en heeft door middel van den telegraaf instructien van de regering gevraagd. Men verzekert, dat de beide Prinsen, van hunne hoedanigheid als zoodanig afstand doende, hebben aangeboden, als eenvoudige burgers het Fransche vaderland te dienen.

— Eene deputatie van de leden van het Groot-Oosten, met hunne machonnieke teekenen bekleed, heeft gisteren in handen van het voorloopig gouvernement eene verklaring van onderwerping afgelegd. De heeren *Cremieux* en *Garnier Pagès* hebben de deputatie ontvangen en de eerste heeft onder anderen zeer treffend gezegd, dat de republiek doen zal wat de vrijmetselarij doet, zij zal de schitterende waarborg zijn der eendragt van de volken op alle punten van den aardbol.

BRUSSEL, den 9 Maart.

De rust blijft hier ongestoord voortduren. De politie heeft alleen twee personen, waarvan één Nederlander, in hechtenis doen nemen omdat zij op de openbare straat de kreet van *Leve de Republiek!* hebben aangeheven. De politie gaat voort met het verwijderen van verdachte vreemdelingen, waarbij zelfs personen, die vóór eenige jaren reeds verlof hebben erlangd om zich in Belgie te vestigen.

— In den Senaat wordt thans beraadslaagd over de wet, betreffende den *census* der kiezers.

— In den toestand der Vlaamsche bevolking schijnt in den laatsten tijd eenige verbetering te zijn gekomen. Daarentegen is men thans minder gerust ten aanzien van verschillende belangrijke industriële etablissementen te Luik, Mons en elders, en vreest men, dat ten gevolge der omstandigheden de werkzaamheden in dezelve niet dan met moeite en belangrijke opofferingen zullen kunnen worden voortgezet.

's GRAVENHAGE, den 7 Maart.

Heden heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare zitting hervat. De ministers van buiten- en binnenlandsche zaken hebben er achtereenvolgens gesproken. De eerste gaf aan de Kamer verslag van zijne handelingen ten opzigte het nieuwe bestuur van Frankrijk, en las daarbij voor een brief van den heer *Lamartine*, door middel van 's Konings gezant te Parijs ontvangen. Z. Exc. melde verder, dat aan onzen gezant te Parijs is opgedragen, om aldaar te verblijven, ten einde de Nederlandsche belangen op eene officieuse wijze te behartigen, en tevens dat de tegenwoordige verstandhouding met Belgie allergunstigst was.

De tweede heeft daarop het woord gevoerd, en aan de leden kenbaar gemaakt Zr. Ms. besluit tot oproeping der verlofgangers van de ligtingen van 1845 en 1846. Z. Exc. zeide, dat, hoezeer er geen dreigend oorlogsgevaar bestaat, de gevolgen der opgemelde gebeurtenissen nog zoo weinig te berekenen zijn; dat wijders onverwijld voordragen aan de Kamer zouden worden overgelegd, om de middelen tot de land- en zeemagt te vergrooten, en ten slotte, dat 's Rijks schatkist het vooruitzigt geeft, dat deze maatregelen voorhands zonder bezwaar voor de ingezetenen zullen kunnen worden gevonden.

Van den 9den.

In de zitting der Tweede Kamer van heden is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van 27 ontwerpen van wet tot wijziging van bepalingen der Grondwet. — Die kon. boodschap luidt aldus:

»Edel Mog. Heeren! Bij het openen der tegenwoordige zitting van de Staten-Generaal hebben wij het voornemen te kennen gegeven, om in den loop derzelve voorstellen te doen tot verduidelijking en wijziging van de bepalingen der Grondwet omtrent het stem- en kiesregt, en van eenige andere, welker wijziging ten zelfde gelegenheid noodig kan worden geacht.

»Ter voldoening aan dat voornemen, bieden wij bij deze aan U. E. M. aan zeven en twintig ontwerpen van wet, benevens eene memorie, waarin de gronden zijn aangewezen, op welke de voorgedragene bepalingen rusten.

»Wij koesteren het vertrouwen, dat deze voorstellen zullen bevonden worden tot werkelijke verbeteringen te kunnen leiden, en wij zien met de meeste gerustheid en de beste verwachting de overweging van U. E. M. omtrent deze wetsontwerpen te gemoet, steunende op de aan ons gegevene verzekering, dat de Staten Generaal dit gewigtig werk door een bedaard en wel beraden overleg tot een goed einde zullen helpen brengen."

De bij deze ontwerpen voorgestelde veranderingen zijn de navolgende:

Bij art. 4 wordt een 2de lid gevoegd van den volgenden inhoud: »De wet regelt de toelating en de wijze van uitzetting van vreemdelingen, mitsgaders de algemeene voorwaarden, op welke ten aanzien van hunne uitlevering verdragen met vreemde Mogendheden kunnen worden gesloten."

Art. 7 wordt veranderd als volgt: »Tot leden der Staten-Generaal, hoofden van departementen van algemeen bestuur, leden van den Raad van State, commissarissen des Konings in de provinciën, en leden van den Hoogen Raad, kunnen alleen benoemd worden Nederlanders, ingezetenen van het Rijk geboren binnen hetzelve of deszelfs volkplantingen en bezittingen in andere werelddeelen, uit ouders aldaar gevestigd. — Die uit zoodanige ouders, ter oorzake van 's lands dienst of slechts tijdelijk afwezend of anderzins op reis zijnde, buiten het Rijk geboren zijn, worden met de vorigen gelijk gesteld."

Na art. 7 wordt een nieuw art. ingevoegd van den volgenden inhoud: »Die, eenmaal tot de in het vorige artikel vermelde bedieningen benoembaar geweest zijnde, hunne hoedanigheid van Nederlander hebben behouden, blijven daartoe benoembaar, niettegenstaande de grond, waarop zij geboren zijn, of waarop hunne ouders tijdens die geboorte gevestigd waren, heeft opgehouden tot het Rijk of deszelfs volkplantingen en bezittingen in andere werelddeelen te behooren."

»Het 3de lid van art. 57 veranderd: »Ingeval de verbonden of verdragen in tijd van vrede gesloten, inhouden bepalingen, in strijd met de voorschriften van eenige bestaande wet, of ook eenigen afstand of ruiling van een gedeelte van het grondgebied des Rijks of van deszelfs bezittingen in andere werelddeelen, worden die verbonden en verdragen door den Koning niet bekrachtigd, dan nadat die bij de wet zijn goedgekeurd."

De 2de en 3de zinsneden van art. 59 worden vervangen door: »Veranderingen in de thans aldaar [de kolonien] bestaande reglementen, op het beleid der Regering worden, op het voorstel des Konings door de wet vastgesteld. — De goedgekeurde koloniale begrootingen van ontvangsten en uitgaven worden jaarlijks aan de Staten-Generaal medegedeeld, met bijvoeging der laatste in de kolonien afgeslotene rekeningen van ontvangsten en uitgaven. — De koloniale overmakingen en het gebruik derzelven worden jaarlijks aangewezen in eene algemeene rekening; — zij wordt telkens door eene staats-commissie van negen leden onderzocht, met het doel om zich te vergewissen, dat die overmakingen behoorlijk zijn verantwoord, en dat daaruit geene uitgaven zijn gedaan, niet strekkende ten dienste der kolonien. Die staats commissie is te zamen gesteld uit eenen door den Koning te benoemen voorzitter, en twee leden uit elke der beide Kamers van de Staten-Generaal, uit den Raad van State, en uit de Algemeene Rekenkamer, door die collegien aan te wijzen. De secretaris der commissie wordt door den Koning benoemd. — De door den Koning goedgekeurde rekening wordt, met het hem aangeboden verslag, aan de Staten-Generaal medegedeeld. Het gebruik van het batig slot, beschikbaar ten behoeve van het moederland, wordt bij de wet geregeld."

Art. 66 veranderd: »De Koning heeft het regt van gratie. Wanneer het veroordeelingen betreft tot eene zwaardere straf dan van drie jaren gevangenis, oefent Hij dat regt uit, na ingewonnen advies van den Hoogen Raad der Nederlanden."

Art. 67 veranderd: »De Koning verleent dispensatie in de gevallen bij de wetten bepaald."

Na art. 67 wordt ingevoegd: »De Koning heeft het regt om de werking eener wet te schorsen of te wijzigen, in de gevallen, op de wijze en voor den tijd bij de wetten te bepalen."

Na art. 72 wordt ingevoegd: »De Raad van State doet uitspraak in administrative regtzaken. Bij de wet worden de gevallen waarin, en de wijze waarop dit plaats heeft, bepaald."

Bij art. 82 wordt een 2de lid gevoegd: »De wet regelt de wijze, waarop een lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal van zijne waardigheid kan worden ontheven, wanneer hij, wegens ouderdom, ziels- of ligchaams gebreken, daartoe ongeschikt is geworden."

Na art. 82 ingevoegd: »Het getal leden van de beide Kamers der Staten-Generaal kan bij de wet worden vermeerderd."

Bij art. 108 wordt een 2de lid gevoegd: »Er kunnen veranderingen in een voorstel des Konings worden voorgedragen, op de wijze bij de wet te bepalen. Over dezelve wordt bij de volle Kamer niet geraadpleegd, dan nadat zij met toestemming des Konings, in de afdeelingen zijn overwogen."

Art. 126 veranderd: »De Koning doet jaarlijks aan de Staten-Generaal een uitvoerig verslag geven van het gebruik der geldmiddelen. — Jaarlijks worden door den Koning aan de Staten-Generaal medegedeeld de door den Alg. Rekenkamer afgeslotene rekeningen, bevattende de goedgekeurde ontvangsten en de verevende uitgaven tot een afgeloopen begrootings-dienstjaar of tot de bij de wet vastgestelde fondsen behoorende, met bijvoeging van staten der bij de Algemeene Rekenkamer niet goedgekeurde ontvangsten en onverevend geblevene uitgaven; de posten op die staten vermeld, worden bij de wet geregeld."

Art. 6, 128, 130, 131. 132 en 133 worden vervallen verklaard en vervangen door: »Het getal leden van de Provinciale Staten door elken stand te benoemen, de wijze waarop die benoemingen geschieden, mitsgaders de vereischten en bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale besturen, worden bij de wet geregeld."

Art. 129 veranderd: »In elke provincie maken de edelen eene ridderschap uit. — De vereischten om lid eener ridderschap te zijn, worden door de wet bepaald. — De ridderschappen ontwerpen overigens zoodanige reglementen, als zij noodig oordeelen, en zenden die aan den Koning ter bekrachtiging."

Aan het 2de lid van art. 135 toegevoegd: »Zij onthouden zich van medestemming bij het doen van keuzen of voordragten van personen, waartoe de Staten bij de Grondwet geroepen worden."

Art. 150 en 151 veranderd: »Art. 150. De Provinciale Staten benoemen uit hun midden een collegie van Gedep. Staten, aan hetwelk alles wat tot het dagelijksch beleid van zaken en de uitvoering der wetten betrekking heeft moet worden opgedragen, en zulks hetzij de Prov. Staten vergaderd zijn of niet. De zamenstelling van de collegien van Gedep. Staten, alsmede de bevoegdheid om aan die collegien deel te nemen, worden bij de wet geregeld."

»Art. 151. De wijze waarop het gezag en de magt der Staten wordt uitgeoefend, wordt bij de wet geregeld."

Art. 144 veranderd: »Aan de Staten wordt de beschikking gelaten over de huishoudelijke belangen der provincie. De reglementen en verordeningen, welke zij daaromtrent noodig oordeelen te maken, moeten, alvorens ten uitvoer te worden gelegd, door den Koning zijn goedgekeurd."

Art. 148 wordt vervangen door:

a. »De Staten dragen aan den Koning voor, het onderhouden en aanleggen van zoodanige werken, en het doen van zoodanige uitgaven, als zij voor het belang hunner provincie nuttig oordeelen, mitsgaders de middelen, om daarin geheel of ten deele ten koste van de provincie of van de belanghebbenden te voorzien."

b. »De Staten zijn verpligt de jaarlijksche begrootingen der provinciale middelen en inkomsten, en van de daaruit te doene uitgaven, aan den Koning voor te dragen, en gedragen zich, behoudens de bepalingen der wet, naar hetgeen ten opzigte van de provinciale geldmiddelen en de daarvan te doene verantwoording door den Koning wordt voorgeschreven."

Art. 152 veranderd: »De wet bepaalt de zamenstelling, de bevoegdheid en de verpligtingen van de besturen in de steden en ten platten lande, de gemeentelijke indeeling van iedere provincie, mitsgaders welke plaatsen tot de steden, en welke tot het platten land behooren. — De bevoegdheid om deel te nemen aan de plaatselijke besturen, alsmede de wijze, waarop de leden van die besturen worden gekozen of benoemd, worden geregeld bij de wet."

Art. 153 veranderd: »De plaatselijke besturen hebben, overeenkomstig de bepalingen der wet, de beschikking over hunne huishoudelijke belangen, en maken daaromtrent de vereischte plaatselijke verordeningen. — Zij zenden afschriften daarvan aan de Staten, die bevoegd zijn die verordeningen en alle beschikkingen der plaatselijke besturen, wanneer zij met de wetten of bestaande voorschriften of met het algemeen belang strijdig zijn, tijdelijk te schorsen, onverminderd het regt des Konings om die buiten effect te stellen."

Art. 155 veranderd: »De plaatselijke besturen zijn bevoegd, tot bestrijding der plaatselijke uitgaven de noodige belastingen te heffen. — Behoudens de algemeene voorschriften der wet, mogen geene plaatselijke belastingen worden ingevoerd, gewijzigd of afgeschaft, dan op voordragt van het plaatselijk bestuur en met goedkeuring des Konings, onverminderd zijne bevoegdheid om in het algemeen belang de bestaande plaatselijke belastingen te verminderen of de heffing daarvan te doen ophouden."

Art. 156 veranderd: »De reglementen omtrent de wijze van invordering der plaatselijke belastingen, worden vastgesteld door de plaatselijke besturen, onder goedkeuring der Staten. — Bij het onderzoek daarvan zien de Staten toe, dat de daarin voorkomende bepalingen niet in strijd zijn met de wetten of algemeene verordeningen en dat door de voorgedragen belastingen de in-, uit- en doorvoer van voortbrengselen van den grond of van de nijverheid van andere plaatsen, niet bezwaard worden, boven die van de plaats zelve, waar de belasting gelegd wordt."

Na art. 164 wordt gevoegd: »De wet regelt de wijze waarop geschillen over bevoegdheid tusschen de administratie en regterlijke magt ontstaan, worden beslist."

Het 1ste lid van art. 166 veranderd: »Behalve in de gevallen bij de wet bepaald, mag niemand in hechtenis worden genomen, dan op een bevel van den regter, inhoudende de redenen der gedane aanhouding, en welk bevel bij of onmiddellijk na de aanhouding moet beteekend worden aan dengenen tegen wien het is gerigt."

Het 1ste lid van art. 180 veranderd: »Er is een geregtshof voor eene of ... provincien. — Bij eene voorgevallene vacature wordt door de Provinciale Staten eene nominatie van drie personen ter vervulling van dezelve, den Koning aangeboden, ten einde daaruit eene keuze te doen. Ten aanzien der geregtshoven over meer dan eene provincie, wordt de wijze van zamenstelling en aanbieding van dit drietal bij de wet geregeld."

Art. 181 veranderd: »Het beleid der criminele justitie wordt aan de provinciale geregtshoven, of aan de daartoe bij de wet aan te wijzen regtbanken, toevertrouwd."

Art. 184 vervangen door: *a.* »De leden van, en de Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad, de leden van de provinciale geregtshoven en van de regtbanken worden voor hun leven aangesteld. — De overige ambtenaren van het openbaar ministerie en de griffiers bij deze collegien worden benoemd tot wederopzeggens toe. — Voor die regters en regterlijke ambtenaren, welke voor eenen bepaalden tijd worden aangesteld, regelt de wet den tijd hunner bediening. — *b.* Geen regter of regterlijk ambtenaar mag gedurende den tijd zijner bediening, van zijnen post worden ontslagen, dan op eigen verzoek of bij regterlijk vonnis. — *c.* De wet regelt de wijze waarop zij, die voor hun leven of voor eenen bepaalden tijd zijn aangesteld, van hunne ambtsbediening kunnen worden ontslagen, wanneer zij, wegens ouderdom, ziels- of ligchaams-gebreken daartoe ongeschikt zijn geworden."

Aan art. 186 toegevoegd: »Op den president en de leden van dit geregtshof is toepasselijk wat ten aanzien van de regterlijke ambtenaren, die voor hun leven worden aangesteld, is bepaald."

Tusschen het 2de en 3de lid van art. 200 wordt ingelascht: »De wet regelt de wijze, waarop zij van de waarneming hunner ambtsbediening kunnen worden ontslagen, wanneer zij, wegens ouderdom, ziels- of ligchaams-gebreken daartoe ongeschikt zijn geworden."

Het 2de lid van art 205 veranderd: »Bij gebrek van genoegzame vrijwilligers, wordt de militie voltallig gemaakt bij loting uit de ingezetenen, die op den 1 Januarij van elk jaar ongehuwd zijn, hun 19de jaar ingetreden zijn en hun 23ste jaar nog niet hebben volbragt; zij, die hun ontslag bekomen hebben, kunnen onder geen voorwendsel tot eenige andere krijgsdienst, dan die der hierna te melden schutterijen en landstorm, worden opgeroepen."

Art. 206 veranderd: »De militie komt in gewone tijden, jaarlijks, geheel of gedeeltelijk, een maal te zamen, om gedurende eene maand of daaromtrent in den wapenhandel te worden geoefend; blijvende het nogtans aan den Koning voorbehouden, om, wanneer Hij zulks voor 's Rijks belangen mogt geraden oordeelen, de helft van het geheel getal te doen zamenblijven."

Na art. 209 ingevoegd: »Een gedeelte der dienstpligtigen kan voor de dienst ter zee worden bestemd, op de wijze bij speciale wetten te bepalen. — Op dat gedeelte der dienstpligtigen zijn de artikelen 204,206,208 en 209 niet van toepassing."

Het 2de lid van art. 210 veranderd: »De ingezetenen en gemeenten zijn volgens de bij de wet vast te stellen bepalingen en behoudens schadeloosstelling verpligt tot het ontvangen van inkwartiering, het verstrekken van onderhoud aan krijgsvolk te water en te land, en het doen van transporten en leverantien van welken aard ook, ten behoeve van de legers en de vestingen. — De hoegrootheid der schadeloosstelling wordt bij de reglementen geregeld."

Art. 211 veranderd: »Er bestaan schutterijen, welke in tijd van vrede kunnen gebezigd worden tot behoud der inwendige rust, en, in tijden van oorlog en gevaar, met den landstorm, dienen tot verdediging des Vaderlands."

Art. 220 vervangen door: *a.* »De Staten hebben het toezigt en gezag van ... binnen hunne provincien bestaande en met 's Konings goedkeuring op te rigten besturen van hooge en andere heemraadschappen, wateringen, waterschappen, dijken, polders, kanalen en alle waterkeerende werken hoe ook genaamd, onverminderd nogtans hetgeen in art. 218 omtrent het onmiddelijk toezigt van de algemeene directie van den waterstaat, over de daarbij genoemde werken is bepaald. — De wijze van benoeming van gemelde besturen en de bevoegdheid om tot die benoeming voordragten te doen, wordt door den Koning op voorstel der Staten bepaald. — *b.* Behoudens de algemeene voorschriften der wet, worden de, voor die besturen, bestaande provinciale of bijzondere reglementen en politie-verordeningen in stand gehouden, onverminderd het regt der Staten, om onder goedkeuring des Konings, op voordragt van of na verhoor der betrokken besturen of ingelanden in de reglementen veranderingen te maken, of nieuwe vast te stellen. — Nieuwe politie-verordeningen of wijzigingen in de bestaande worden op de wijze bij de opgemelde reglementen bepaald vastgesteld en door tusschenkomst der Staten aan de goedkeuring des Konings onderworpen."

Art. 223 wordt vervallen verklaard.

Na de additionele artikelen van de Grondwet wordt gevoegd een art. van dezen inhoud: »Zoo lang de wetten niet zijn in werking gebragt, welke vereischt worden tot uitvoering der gemaakte veranderingen in de Grondwet, blijven de bestaande bepalingen van kracht. Deze wetten moeten worden voorgedragen uiterlijk in de tweede zitting der Staten-Generaal, volgende op de buitengewone zitting waarin zoodanige veranderingen zijn vastgesteld."

Deze ontwerpen zullen worden gedrukt en verzonden naar de afdeelingen.

Voorts is ingekomen een ontwerp van wet tot aanwijzing van het gebruik van het batig slot der fondsen van de Maatschappij van Weldadigheid.

Is ontvangen eene missive van Z. Exc. den minister van kolonien, waarbij ingevolge art. 59 der Grondwet worden medegedeeld de staten van ontvangst en uitgaaf van 's Rijks overzeesche bezittingen over 1847 en 1848. — Deze stukken worden verzonden naar eene commissie, bestaande uit de heeren: *Faber van Riemsdijk, Hoffmann, v. Beeck Vollenhoven, Menso* en *v. Heloma.*

— Morgen ochtend zullen al de afdeelingen van de Tweede Kamer bijeenkomen, om te onderzoeken de ontwerpen van wet, betrekkelijk de instructie voor de Rekenkamer, de verhooging der staatsbegrooting voor 1847 voor het departement van justitie, de dispensatie te verleenen aan de directie van de Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij, en tot aanvulling der middelen voor 1846 en 1847.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 3 dezer, last gegeven tot het aanschaffen van een zeker getal geschikte rij- en trekpaarden, ten behoeve van het wapen der kavalerie en dat der artillerie, en zulks binnen den kortstmogelijken tijd bij vrijwilligen afstand der eigenaren, onder keuring van beëedigde deskundigen, ten overstaan van officieren, door het departement van oorlog daartoe aan te wijzen, en tegen dadelijke betaling.

Van den 11den.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 6 Maart jl., no. 2, is aan den heer mr. *C. Vollenhoven*, staatsraad in buitengewone dienst, eervol ontslag verleend als secretaris-generaal bij het ministerie van Binnenlandsche zaken, en benoemd tot raad-adviseur bij hetzelve ministerie.

Voorts is door Zijne Majesteit benoemd tot secretaris-generaal bij het ministerie van Binnenlandsche zaken, de heer mr. *J. de Wal*, thans substituut-fiscaal bij het hoog militair geregtshof te Utrecht; — terwijl eindelijk bij hetzelve besluit aan den heer med. dr. *F. J. van Maanen* eervol ontslag verleend is uit de betrekking van raad-adviseur bij het voornoemde ministerie; en tot erkenning van de door hem aan den lande bewezen diensten, benoemd tot staatsraad in buitengewone dienst.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen een adres van *van Vloten*, op Java, waarbij op de verandering wordt aangedrongen van art. 59 der grondwet, met het doel, dat er voortaan geene veranderingen in de reglementen van beleid der regering zullen kunnen worden gebragt, dan na algemeen overleg tusschen den Koning en de Staten-Generaal. Verzending naar de commissie.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot regeling van uitgaven voor den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen.

Niemand over dat ontwerp het woord voerende, zoo wordt het dadelijk in omvraag gebragt, en met eene meerderheid van 47 tegen 7 stemmen, aangenomen.

Na het uitbrengen van verslagen op eenige verzoekschriften, is de Kamer gescheiden.

AMSTERDAM, den 11 Maart.

Deze gansche week heeft zich onderscheiden door de finantiële val van vele handelshuizen en particulieren in deze stad, en hieronder de zoodanigen, die door hun karakter en vermogen, als de steun van onzen handelstand beschouwd werden; hiermede vereenigt zich nog de vrees, dat het bijna onvermijdelijk is, of meerdere huizen zullen in dit treurig lot weldra deelen. Het crediet geweken, in geen artikel heeft eenig omzet plaats, dan tot voorziening in de dringendste behoeften, alle prijzen zijn nominaal, daar het in alle vakken aan solide koopers ontbreekt. Het meerendeel der voornaamste handelshuizen, ...

ben zich ten plan gesteld, provisioneel zich van alle handelszaken te onthouden; tot dat men met meerdere zekerheid dan thans, de uitkomst der Europesche crisis kan verwachten. — De hoop is allerwege op de toekomst gevestigd en wel bijzonder op het Hooge Bestuur, hetwelk door wijze wetten veel kan bijdragen, het geschokt vertrouwen te herstellen en het einde van den tegenwoordigen zorgelijken tijd te bespoedigen.

NES OP AMELAND, den 9 Maart.

Tot een verblijdend bewijs van den toenemenden bloei der alhier bestaande Zeevaartkundige School en de doelmatigheid van het aldaar gegeven wordende onderwijs, kan men berigten, dat gisteren weder aan twee leerlingen dier school, namelijk aan *B. T. Stoffels*, van Leeuwarden, en *W. F. Metz*, van Ameland, na afgelegd examen voor H. H. Commissarissen dier school, een Attest als 1sten Stuurman ter koopvaardij is uitgereikt.

LEEUWARDEN, den 13 Maart.

Met leedwezen moesten wij vernemen, dat de staatkundige schokken op onderscheidene spaarbanken in ons Vaderland gevoelig hebben gewerkt, zoodat hare betalingen *of* tijdelijk zijn gestaakt, *of* in evenredige vermindering van den cours der Effecten worden voortgezet. Bovenmate geruststellend is derhalve de verzekering, ons van goederhand medegedeeld, dat de Leeuwarder spaarbank niet alleen in geen het minste gevaar voor teruggang verkeert, wijl op het oogenblik der crisis geen enkel staatspapier voorhanden was, maar dat zij thans een aanzienlijk fonds van waarborg bezit, hooger dan ooit te voren. Aan de opvolging harer wijze bepalingen, en aan het tijdig gebruik maken van de gelegenheid tot eene solide geldbelegging op andere wijze, heeft men dezen zeldzaam gunstigen toestand te danken, waarvan honderden minvermogenden de voorregten kunnen blijven genieten.

— Wij vernemen met genoegen, dat het Z. M. den Koning en Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, behaagd heeft in te teekenen op de nieuwe uitgave van het voortreffelijk werk des Hoogleeraars UILKENS, getiteld: *de volmaaktheden van den Schepper in zijne schepselen beschouwd*, welke nieuwe uitgave op het tegenwoordig standpunt der wetenschap gebragt en bewerkt zal worden door de Heeren Prof. *Kaiser*, Prof. *Matthes*, Prof. *J. van der Hoeven*, Prof. *van Hall* en Dr. *E. M. Beima*, namen voorzeker, die in vereeniging met den naam des vereeuwigden Schrijvers, deze belangrijke en nuttige onderneming tot de beste aanbeveling verstrekken. Gaarne vestigen wij, met dit berigt, als bij vernieuwing, de aandacht van het publiek op deze door onzen stadgenoot, den Boekhandelaar *Suringar*, aangekondigde uitgave, en vleijen wij ons, dat het hem, door eene ruime inteekening, gelukken zal haar tot stand te brengen.

— Vrijdag avond ll. gaf de in Vriesland zoo bekende Buikspreker en Gelaatsveranderaar *Lantinga*, in de zaal van den heer *van der Wielen*, proeven van zijne vaardigheid in die kunsten, en verschafte hierdoor aan het gering aantal aanwezigen een' inderdaad genoegelijken avond. Het was te bejammeren dat zoo vele onzer stadgenooten verzuimd hebben eenen man te zien en te hooren, van wien de alom vermaarde Buikspreker en Gelaatsveranderaar *Alexandre*, bij zijn verblijf alhier in 1832 verklaarde, dat deze hem in die vakken verre overtrof; en wij, die nu beiden gehoord en gezien hebben, durven ook gerustelijk verklaren, dat dit inderdaad het geval was. Zijne voorstelling van den *ouden Jood*, den *armen man*, van *Theunis de Groningerlander*, en wel voornamelijk van zijnen *Dwerg*, gepaard met Buikspraak, hebben ons hiervan de volle overtuiging gegeven, terwijl zijne voordragt, bij het juiste, tevens kiesch en natuurlijk was. Wij meenen dat hij het plan heeft, op den 22 dezer eene tweede voorstelling te geven, en vleijen ons, dat dit weinige genoeg zal zijn, om Leeuwardens ingezetenen op te wekken eenen genoegelijken avond te willen doorbrengen en eenen man te hooren en te zien, die in die vakken als een der eersten in Europa kan genoemd worden.

Met genoegen verneemt men, dat de tweede benefit voorstelling, welke door de leden van het tooneelgezelschap, onder directie van den heer *J. van der Linden*, op Dingsdag den 21 dezer, alhier zal gegeven worden, zal bestaan in: *Therese of het Weeskind van Geneve*, Melodrama, gevolgd door eene nieuwe Vaudeville, genaamd: *Twee Minder*, nooit alhier vertoond. Moge deze voorstelling, ten voordeele van Mejufvrouw *D. Vink*, geb. *Koning*, die gedurende dezen winter ruimschoots de bijval van Leeuwardens kunstminnend publiek mogt ondervinden, bevorderlijk zijn haar aan te moedigen, den ingeslagen weg te blijven bewandelen.

— Uit de rede des Ministers van Binnenlandsche Zaken, den 7 dezer in de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehouden, is gebleken dat de ligting der nationale militie van 1847 mede eerlang in dienst zal worden gesteld. Men verzekert dat dit met 1 April aanstaande het geval zou zijn, en dat de ligting van 1848 den 1 Mei onder de wapenen zou komen. De ligtingen van 1843 en 1844 zouden voorloopig tot de reserve behooren.

— De minister van finantien heeft ter algemeene kennis gebragt, dat, krachtens Zr. Ms. besluit van 1 dezer, no. 9, ook de betaalsrollen wegens lijfrenten gedurende drie maanden, met inbegrip van de maand, waarin die zijn gedagteekend, bij de betaalmeesters geopend zullen blijven, en zulks met toepassing op de reeds te dier zake in omloop gebragte betaalsrollen.

Laatste BUITENGEWONE WINTERAVOND-VERGADERING van het Departement Leeuwarden der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, op Woensdag den 15 Maart 1848, des avonds ten 7 *ure*. Redenaar de Heer Mr. J. VAN DER VEEN.

*** Ondertrouwd:
Workum, R. STUUR, en
den 12 Maart 1848. T. DEINUM.
Men gelieve deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Getrouwd:
Oldeboorn, WIJBE H. OOSTERWOUD, en
den 12 Maart 1848. HIJLKJE ST. KOOPMANS.

*** Den 15 Januarij 1848 beviel van eene welgeschapene DOCHTER D. S. HOEKSTRA, geb. IJSENBEEK, aan boord der *Suzanna Christina*, op 3° N. breedte en 18° W. lengte van Greenw.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot A. K. WASSENAAR, voorspoedig van een' welgeschapen ZOON.
St. Anna-Parochie, den 7 Maart 1848. J. O. KONING.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER WILHELMINA PETRONELLA RENGERS, Echtgenoote van
Groningen, den 8 Maart 1848. MR. W. DE SITTER.

*** Heden beviel van een MEISJE S. IJPMA, geb. CANTER VISSCHER.
Franeker, den 9 Maart 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Op Donderdag den 9 Maart 1848, beviel te Burum van eenen ZOON A. BAKKER, geliefde Echtgenoote van
T. E. HEINEKEN, *Pred.*

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON, ANTHONIA ALETTA GEERTRUIDA WELLENBERGH, geboren KOUMANS SMEDING.
Utrecht, den 12 Maart 1848.

*** Het heeft den Heere naar Zijn vrijmagtig welbehagen, volgens zijn eeuwig raadsbesluit, behaagd, de Wel-Eerw. Heer L. GERLSMA, in leven Ouderling der Christelijke Afgescheidene Gemeente, na eene kortstondige ziekte van 12 dagen, in den ouderdom van ruim 47 jaren, door den dood van ons weg te nemen.

Hij gaf getuigenis van zijn geloof en liefde in zijnen Verlosser en Zaligmaker Jezus Christus, door wiens verdiensten alléén hij nederig mogt roemen in de genade Gods. Hij was altoos overvloedig in het werk zijnes Heeren, voor zich zelven, zijne Kinderen, Gemeente en naasten tot eenen uitgebreiden zegen. Wiens hart treurt niet met zijne overgeblevene Zoon en Dochter, die hem daarin kenden. Maar wie wenscht ook niet met hen te zwijgen in den wil des Heeren, daar hij op onfeilbare gronden is ingegaan in die ruste welke overblijft voor het volk Gods.
E. VAN HIELKEMA VLIEG,
Hindelopen, *mede uit naam der Kinderen en*
den 12 Februarij 1848. *toezienden Voogd.*
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed op het onverwachtst ALIDA HENDERIKA, in den ouderdom van 20 weken, geliefd jongst Dochtertje van
Beetgum, den 25 Februarij 1848. R. BUSSCHER, en
Eenige kennisgeving. K. J. BUSSCHER, geb. BRAAK.

*** Heden namiddag om half één ure, trof ons de lang gevreesde slag, daar het den Vrijmagtigen Albestuurder behaagde, onze waarde Vader en Behuwdvader JAN JOHANNES PARS, in leven Lid van den Grietenij-Raad van Franekeradeel, Kerkvoogd en Erfgezeten Landbouwer alhier, na een langzaam verval van krachten, in den ouderdom van bijna 74 jaren, door den onverbiddelijken dood van onze zijde weg te nemen, en het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen.

Met gevoel van kinderlijke dankbaarheid voor het genot van zijn lang bezit, wenschen wij eerbiedig in den wil des Heeren te berusten.
Herbaijum, F. G. JONGMA.
den 24 Februarij 1848. F. J. PARS.
G. P. TERPSMA.
E. J. PARS.

*** Heden avond omstreeks negen ure, overleed tot onze innige droefheid onze veel geliefde Moeder SJOUKJE PIETERS, Wed. TJEERD SIEDZES BOELSTRA in den ouderdom van ruim 78 jaren. Slechts 13 dagen overleefde zij haren Echtgenoot, wiens verlies door haar diep betreurd werd.

Hoewel erkentelijk voor het langdurig bezit onzer Ouders, die bij steeds aanhoudende gezondheid meer dan 59 jaren in den echt mogten vereenigd zijn, gevoelen wij ons echter nog te vroeg getroffen over het kort opgevolgd verlies van beiden. SIEDS T. BOELSTRA,
Stiens, *Mede namens de overige Kinderen en Behuwdkinderen.*
den 27 Februarij 1848.

*** Heden overleed onze lieveling JOHANNA WILHELMINA TE BOEKHORST in den ouderdom van ruim 2 jaren; zijnde reeds de derde van dien naam, welke de Heer van ons heeft weggenomen.
Gorredijk, W. H. HANZON,
den 29 Februarij 1848. *Genees-, Heel- en Vroedmeester.*
J. HANZON — VAN DER VEEN.

WORKUM, den 2 Maart 1848. Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijne geliefde Echtgenoote GEERTJE REKKER, in den jeugdigen leeftijd van negen en twintig jaren en ruim drie maanden, mij nalatende twee kleine Kinderen, waarvan het jongste slechts vijftien dagen oud is.
J. M. LEICKERING.
Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze zoo wel voor bijzondere als algemeene bekendmaking aan te merken.

*** Nog treurende over het verlies eener onvergetelijke Moeder, werden wij heden op nieuw geschokt door het afsterven van onzen eenigen Broeder REINIER JOANNES STESKENS, in den jeugdigen leeftijd van 29 jaren en ruim 2 maanden. Voorzien met de H. H. Sacramenten der Stervenden, zag hij met gelatenheid en overgeving aan Gods allerheiligste wil, de eeuwigheid te gemoet; gevoelig is voorzeker dezen slag, daar wij binnen drie jaren eene Moeder, Zuster en Broeder ten grave zagen dalen, doch de Godsdienst is onze troost.
Heerenveen, A. PADBERG.
den 8 Maart 1848. M. PADBERG, geb. STESKENS.
J. STESKENS.

'S GRAVENHAGE, den 10 Maart 1848. Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid in den ouderdom van ruim 44 jaren, Mejufvrouw D. J. DE WENDT.

*** Heden avond overleed ons geliefd Dochtertje SJOUKJE, slechts zeven weken oud.
Franeker, JOHS. VAN DER MEULEN.
den 11 Maart 1848. S. VAN DER MEULEN, geb. FARBÉ.
Eenige kennisgeving.

TERNAARD, den 11 Maart 1848. Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van ruim 69 jaren, mijn waarde Echtgenoot de Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer JACOBUS VAN HOUTEN, Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier. Gedurende 44 jaren mogt ik in eenen gelukkigen echt met hem vereenigd zijn. Hoe zwaar mij dit verlies ook treffen moge, het vaste vertrouwen dat hij in beter leven is ingegaan, doet mij gelaten in den wil van God berusten. F. J. KUIPERS, Wed. J. VAN HOUTEN.

*** Heden werden ik en mijne Kinderen in den diepsten rouw gedompeld. Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot JOHANNA KRAFFT is ontslapen. Eene zenuwberoerte maakte binnen weinig tijds een einde aan haar aardsche leven. Zij bereikte den ouderdom van omtrent 57 jaren, waarvan ik ruim 33 met haar in gelukkigen Echt vereenigd ben geweest. Zwaar is ons verlies, hard valt de scheiding; doch de overtuiging, dat Gods wil niet anders dan wijs en goed kan wezen, en het vast vertrouwen, dat de dierbare afgestorvene tot beter leven is overgegaan, sterkt ons in onze droefheid en lenigt onze smart.
St. Anna-Parochie, den 11 Maart 1848. A. WASSENBERGH.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 7 tot en met den 13 Maart 1848 aangegeven: 11 Geboren, 19 Overleden. 3 Huwelijken.

Opgave van den Prijs en de aanvoer van *BOTER*, den 10 Maart 1848, aan de Waag te Leeuwarden:

	PRIJS.	AANVOER.
BOTER,	ƒ 45,00.	198/4 159/8 en 49/16.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw:*
LEEUWARDEN, den 10 Maart 1848, ƒ 45,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 11 *Maart* 1848.

NEDERLAND.			Gebl.
Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt.	$38\frac{3}{4}$	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{1}{4}$
Dito dito .. 3 »	$45\frac{3}{4}$	47	46
Dito dito ... 4 »	$59\frac{1}{2}$	$60\frac{1}{4}$	60
Amort.-Synd. $3\frac{1}{2}$ »			
Handel-Maats. $4\frac{1}{2}$ »			
SPANJE.			
Leen. *Ard.* v. 85 £ 5 pCt.	$9\frac{1}{4}$	$10\frac{1}{4}$	$9\frac{1}{2}$
» » v. 510 £ 5 »	$7\frac{3}{4}$	$8\frac{1}{2}$	8
Dito onbep. Stuk. 5 »	$7\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{4}$	
» .... 3 »	$20\frac{3}{4}$	$21\frac{1}{4}$	21
dito Binnenl. à 6/m 3 »	16	$16\frac{3}{4}$	$16\frac{1}{4}$
Ardoin Coupon	$6\frac{3}{4}$	8	
PORTUGAL.			
Neg. te Londen 3 pCt.			
Dito dito ..... 4 »	$14\frac{1}{4}$	$15\frac{1}{4}$	$14\frac{1}{2}$

RUSLAND.			Gebl.
Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$ 5 pCt.	$85\frac{3}{4}$	$86\frac{3}{4}$	$86\frac{1}{4}$
dito dito $\frac{1828}{1829}$ 5 »	$86\frac{1}{4}$	$86\frac{3}{4}$	$86\frac{1}{2}$
Dito bij dito .. 4 »			
Dito bij *Stiegl.* 4 »			
OOSTENRIJK.			
Metaliek ... 5 pCt.			
W.B. bij *G.&Co.* 5 »			
AMERIKA.			
Bank-Actien V. Staten			
Braz. 1824 £ 100 5 pCt.			
» » £ 200 5 »			
Peru	$12\frac{1}{2}$	$13\frac{1}{4}$	$12\frac{3}{4}$
Grenada	$15\frac{1}{4}$	$15\frac{3}{4}$	
Mexico	$12\frac{3}{4}$	$13\frac{1}{4}$	13
Venezuela			

De hooger koers der Fransche fondsen van Parijs, gaf het aanzien de markt algemeen beter zoude zijn, dit is echter teruggehouden door nieuwe rampen in den effectenhandel; Integralen hebben zich op de koers van gisteren gehandhaafd; 3 en 4 pcts. zijn lager geweest.

Spaansche fondsen zijn prijshoudend geweest; Portugal flaauwer; Peru en Mexico mede iets lager; Russische gevraagd en hooger; in de overige was genoegzaam geen handel.

Zondag den 12 *Maart.*

De stemming was heden, voornamelijk wat Integr. en $2\frac{1}{2}$ pCt. Metalliek betreft, vrij gunstig. Ofschoon bij geringen handel waren 3 pCts. Binnenl. Spanjes insgelijks iets aangenamer.

Wij vernemen met genoegen, dat eenige der jongst gefallieerd hebbende huizen hunne betalingen hervat hebben of eerstdaags zullen hervatten.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, convoceren ten verzoeke van de betrokken Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe *Tjummarum*, in de Kerk aldaar, tegen Dingsdag den 28 dezer, des voormiddags ten elf ure, ten einde: op te nemen, en, na welbevinding te sluiten de Kerkerekening van dien dorpe over 1847; — vast te stellen de Kerkelijke begrooting voor 1848; — en te besluiten op voorstellen van Kerkvoogden aangaande eene belangrijke verbouwing of vernieuwing van de Pastorij, en eene verandering omtrent de Kosterswoning; alsmede betrekkelijk een pensioen uit de Kerkebeurs aan den voormaligen Koster en Voorlezer *Kornelis de Zee*, enz.
Sexbierum, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 11 Maart 1848. H. B. VAN DER HAER.
Ter ordonnantie van deselven,
E. J. ALTA.

Grietman en Assessoren van Franekeradeel, convoceren bij deze de stemgeregtigde Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe *Tzum*, tegen *Woensdag den 22 Maart 1848*, des voormiddags *ten elf ure*, in het Grietenijhuis binnen *Franeker*, tot het benoemen van *drie Gecommitteerden*, ter medeverkiezing volgens de bestaande verordeningen van eenen Schoolonderwijzer in dien dorpe.

Franeker, den 11 Maart 1848.

Grietman en Assessoren voornoemd,
HEERMA v. BEIJMA thoe KINGMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
C. WIJBENGA.

COMMISSARISSEN EN DIRECTEUR
DER AMSTERDAMSCHE ONDERLINGE
Brandwaarborg-Maatschappij
OP ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN,

berigten, dat de REKENING over het Zes-en-Twintigste Maatschappelijke Jaar, geëindigd 31 December 1847, door hen is overgelegd aan de WelEdele Heeren:
WALRAVE van HEUKELOM,
G. BUNGE en
W. D. CRAMER,
die dezelve hebben goedgekeurd. Liggende de Rekening, gedurende eene maand, voor de Deelhebbers ter visie, ten Kantore van de Directie op den O. Z. Voorburgwal bij de Stoofsteeg, no. 67.

Amsterdam, den 3 Maart 1848.

J. P. van ROSSUM,
J. A. CHARBON,
T. van SCHAAK,
A. HUIDEKOPER, } *Commissarissen.*
A. B. van der VIES, *Directeur.*

Ter deelneming vervoege men zich bij den Heer H. van NOORD, te Leeuwarden, Correspondent derzelve Maatschappij.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal, mede ten verzoeke van den Heer Mr. C. WIJBENGA, Secretaris van Franekeradeel, woonachtig te Franeker, op bekomene autorisatie van de Arr-Regtbank te Leeuwarden, op Woensdag den 22 Maart 1848, bij de eindelijke toewijzing, des avonds ten 6 ure, in het Heeren Logement te Harlingen, in het openbaar veilen:

Eene uitmuntende HEEREN HUIZINGE, met de daaraan verbondene, *de eenige te Harlingen zich bevindende*, BIERBROUWERIJ, TAPPERIJ, MOUTERIJ en PAKHUIS en verdere annexen, alles staande en gelegen op de Wortelhaven en zich uitstrekkende tot op de Laanen, zeer geschikt voor alle op- en afslag aan het water, zoodanig het is bewoond en gebruikt geweest en met den dood ontruimd geworden door nu wijlen den Heer *G. J. Loncq*, die ook, in zijn leven, van de overvloedige ruimte van de Kelders en van het Pakhuis enz. gebruik heeft gemaakt voor de door hem gedreven *Wijnhandel*, en er dus met denzelfden omslag bij gedreven kan worden; een en ander gequoteerd wijk E, nos. 216, 217 en 218, Kadaster sectie A, nos. 1305, 1307 en 1307*a*; alles te bezigtigen op den verkoopdag, des voormiddags van 9 tot 12 uren en des namiddags van 2 tot 4 uren, en op den 12 Mei 1848 vrij te aanvaarden, of zoo veel eerder als met de verkoopers zal kunnen worden goed gevonden; moetende alle de Gereedschappen enz. voorhanden, op aanwijzing van de verkoopers, door den kooper op taxatie worden overgenomen; waarop geboden is *f* 3900.

De Koopschat moet betaald worden den 12 Mei 1849 de eene helft en den 12 Mei 1850 de wederhelft, met bijbetaling van 5% interest.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal, aldaar op Woensdagen den 22 en 29 Maart 1848, des avonds ten 8 ure precies, bij *Douwe C. Steenstra*, in het openbaar, veilen:

Een uitmuntend, onlangs van een nieuwe Oven voorzien, zeer geregeld PANen ESTRIK FABRIJK, met BERGPLAATS, STAL en WAGENHUIS, groot STEENPLEK, HEEREN HUIZINGE enz., alles staande en gelegen aan de Zoutsloot te Harlingen, in wijk B, nos. 126, 127, 128, 130 en 141, Kadaster sectie A, nos. 47, 2137, 174, 176, 177, 178 en 179, en zoodanig als wordt gedreven door den Heer *Gillis Valckenier*; terstond na den verkoop vrij te aanvaarden, met alle de daarbij zijnde Gereedschappen, voorraad der gemaakte Fabrijk- en andere Goederen, de Klei en wat dies meer is, welke door den kooper op taxatie moeten worden overgenomen.

Mr. de CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, mede ten verzoeke van den Heer R. F. de JONG, te Stavoren, bij boelgoed op zes maanden crediet, verkoopen, wat de posten van *f* 20 en daar boven betreft:

Een best BESLAG VEE, BOERENREEUW en GEREEDSCHAPPEN, bestaande in: 15 kalve en vare Koeijen, 4 Rieren, 5 Hokkelingen, 2 Paarden en 13 Schapen; voorts s. c. 8 koesëten uitmuntend Hooi in perceelen; en eindelijk houten en koperen Aden en Emmers, 1 Karn met koperen hoep, 1 Boot met Zeil en Fok, 2 Wagens en 1 Aardkar en verder Boerenreeuw en Gereedschap.

Wie gading maakt, kome op Donderdag den zestienden Maart 1848, precies des morgens ten negen ure, ten sterfhuize van *Hidde Reiniers Pietersen*, te Stavoren, en koope op alsdan voor te lezen Condition.

HOOI-BOELGOED.

De Notaris MEIJER, te Bolsward, zal, op Donderdag den 16 Maart 1848, des namiddags ten 3 ure, in het Logement *het Hof van Holland* aldaar, tegen strijk- en verhooggeld, publiek bij boelgoed à contant verkoopen:

Ongeveer 10 koesëten best gewonnen hooglandsch HOOI, in 6 partijen met regt van combinatie. Is dagelijks te bezigtigen op de Hieminge van *Jan Jacobs Mulder*, te Schettens.

BELANGRIJKE VERKOOPING.

De Notaris MANN, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, te Makkum, op Vrijdag den 17 Maart 1848, des namiddags precies ten 2 ure, ten huize van *Ketelaar*, te Workum, in het openbaar finaal verkoopen:

A. Eene uitmuntende en zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met hechte HUIZING en SCHUUR, HIEMING, HORNLEGER en WATERMOLEN, te Scharneburen onder Ferwoude, ten Kadaster gemeente Gaast, bekend op de art. 64 en 216, met 38 bunder 35 roede 26 el (104½ pondem.) voortreffelijk Greidland, waarvan echter 2 bunder 75 roede 58 el Bouwland; verhuurd aan *Johs. Landman* voor *f* 1576 's jaars, onder korting van Verponding en materialen, tot Petri en Mei 1850, alsdan vrij te aanvaarden; waarop voorbehondens zamenvoeging, in 23 perceelen is geboden *f* 32,048,50.

B. 91 roede 86 el (2¼ pondem.) best GREIDLAND, onder Workum, sectie A, nos. 779 en 780; thans bij *S. J. Haagsma* in huur; dadelijk na de toewijzing te aanvaarden; geboden *f* 650.

C. Eene voortreffelijke en rijkelijk vruchtgevende ZATHE en LANDEN, met beste HUIZING, SCHUUR, HORNLEGER en PLANTAGIE, te Ferwoude, ten Kadaster gemeente Gaast, bekend op de art. 65 en 117 met 22 bunder 35 roede 70 el (60¾ pondem.) uitmuntend gecultiveerde Greidlanden, en een perceeltje Bouwland; verhuurd aan de Wed. *van der Beek* voor *f* 1030 's jaars, onder korting van Verponding en materialen, tot Petri en Mei 1851; zijnde hierop met regt van combinatie, geboden *f* 19,598,83½.

D. De HELFT van eenen besten MOESTUIN, thans GREIDE, te Workum; met meerder ten Kadaster bekend sectie A, met 21 roede 80 el; bij *J. de Boer* in gebruik; 12 Mei 1848 te aanvaarden; geboden *f* 225.

Alles meer breedvoerig bij Billetten en Verkoopboekjes omschreven, welke te verkrijgen en de Voorwaarden te vernemen zijn ten Kantore van den Notaris en den Heer VERWER.

Verkooping op de Gaarkeuken.

De Kand. Notaris J. BRANDSMA, te Metslawier, zal, op Vrijdag den 17 Maart 1848, des namiddags ten 4 ure, ten huize van den Kastelein *Bos*, op de Gaarkeuken, in het openbaar veilen en bij voorraad verkoopen:

De vaste, altijddurende en onopzegbare BEKLEMMING van ongeveer 7 bunder 35 roede (16 grazen) onbehuisd LAND, *de Valomme* genaamd, gelegen digt bij de Gaarkeuken onder Niezijl; doende jaarlijks op midwinter tot huur *f* 40.

Verkooping van Greide, onder Kollum.

P. H. EEKMA, Notaris te Driesum, en J. BRANDSMA, Kand. Notaris te Metslawier, zullen, door het ministerie des eersten, op Zaturdag den 18 Maart 1848, des namiddags ten 4 ure, ten huize van den Kastelein *Sikkema*, te Kollum, in het openbaar veilen en bij voorraad verkoopen:

Twee stukken best GREIDLAND, gelegen onder Kollum, groot volgens het Kadaster 3 bunder 77 roede 60 el, (ruim 10 pondem.)

Eigen aan de Erven van de Weduwe *J. Klamer*, te Burum.

Op Dingsdag den 18 April 1848, des voormiddags ten 10 ure, zal, ten verzoeke van den Heer JAN DIJKSTRA, te Leeuwarden, en ten laste van JANS van der STEEG, te Schraard, ter Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank op den Wisjesdwinger aldaar, openlijk verkocht en aan de meestbiedende of hoogstafmijnende toegewezen worden:

Een HUIS no. 48 en ERF met BLEEK, te Wartena, op den kadastralen Legger van de gemeente Warrega bekend in sectie B, no. 210, bestaande uit *Woonhuis en Bakkerij*, en bezijden hetzelve eene BERGPLAATS, alsnog bekend op gemelden kadastralen Legger voor Huis en Erf in sectie B, no. 209.

A. J. ROMEIN, *Procureur.*

HOUTVERKOOPING.

Deurwaarder G. HEMMINGA, te Heerenveen, gedenkt, op Zaturdag den 25 Maart 1848, des middags ten 12 ure, publiek, op *de Fok*, achter het Grietenijhuis van Ængwirden, aan de meestbiedenden, op *zes maanden crediet* in perceelen, te verkoopen:

400 zwaar gerooide WILGEN BOOMEN, zeer geschikt voor Pomp- en Klompmakers, benevens tachtig perceelen zwaar geveld KAPHOUT.

Publieke Aanbesteding,

Op Zaturdag den 18 Maart e. k., des morgens ten 10 ure, ten huize van den Kastelein *J. Miedema*, te Ferwerd, van:

Het AFBREKEN der oude en het weder OPBOUWEN van eenen nieuwen ROG- en PELMOLEN, met bijlevering van de vereischte Materialen.

Het Bestek en Teekening zijn van heden af voor de gegadigden ter inzage in de Herberg voormeld; zijnde tevens de noodige inlichtingen omtrent het Werk te bekomen bij den Architect J. KINGMA, te *Ternaard*, terwijl er twee uren vóór de besteding aanwijzing in loco zal worden gedaan.

Bij geslotene briefjes zal worden aanbesteed,

het BOUWEN van eene BEHUIZING en SCHUUR, aan den Straatweg van Zuidhorn naar Noordhorn; met de daartoe benoodigde Materialen; waarvan het Bestek en Teekening ter lezing ligt bij A. W. van WEERDEN, onder Zuidhorn.

De briefjes in te leveren aldaar, op Zaturdag den 25 Maart 1848.

AANBESTEDING BIJ GESLOTENE BRIEFJES, van het BOUWEN eener nieuwe VOORHUIZINGE, op de Zathe te Arum, door *R. H. Tacoma* bewoond. Bestek en Condition te vernemen op de Zathe en ten huize van J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, alwaar de briefjes vóór of op den 30 Maart 1848 moeten zijn ingeleverd.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES VOOR DEN TIJD VAN DRIE JAREN TE HUUR:
Eene HUIZINGE en HERBERG, het *Hooghuis* genaamd, staande in de Hoofdstraat te Wondsend. De briefjes franco vóór den eersten April 1848 aan G. A. AUKES, te Wondsend, en de Condition te vernemen bij den Kastelein TJEERD J. NOLLES.

KAMERS GEVRAAGD.

Men verlangt TE HUUR, in een der *aangenaamste* gedeelten der stad Leeuwarden: twee of drie GEMEUBELEERDE KAMERS, tegen den 1 April aanstaande. Iemand hierop reflecterende, adressere zich onder letter B., bij den Boekverkooper V. MEURSINGE, te Leeuwarden.

Uit de hand te koop:

Een hecht en sedert 5 jaren nieuw gebouwd overdekt SNIKSCHIP, *de Twee Gebroeders*, groot 13 ton, met Zeil, 2 Fokken, Haken, Boomen en verdere toebehooren; te bevragen bij den eigenaar TIETE W. van HAITSMA, te Minnertsga.

Oproeping van Crediteuren.

Een ieder welke iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen FOKKE STEVENS VEENSTRA en LIETGERTJE JANNEAETH, in leven Echtelieden, laatst Molenaar en vroeger Kastelein te Minnertsga, gelieve daarvan franco opgave of betaling te doen ten Kantore van den Cand. Notaris WITHOLT, te Sexbierum, vóór of op den 15 Maart 1848.

Aan de *belanghebbenden*, wordt bij deze kennis gegeven: dat bij exploit van den Deurwaarder W. BOLMAN, te Gorredijk, dd. 9 Maart 1848, door den Heer JOHs. ZEEVAT, te Amsterdam, om redenen hem daartoe movezende, is ingetrokken en buiten alle effect gesteld, elke generale of speciale Volmagt of Last, welke ter eeniger tijd, hetzij mondeling, hetzij bij geschrifte, tot waarneming zijner Veenderij of andere zaken, door hem aan G. H. TROMP, Veenman te Terwispel, mogt gegeven zijn.

Nieuwe *nauwkeurige, gevoelige en deugdzame KOPEREN en IJZEREN BALANSEN*, worden vervaardigd en tegen billijke prijzen verkocht bij den Ondergeteekende, bij wien tevens alle soorten van oude Balansen hersteld en veel verbeterd worden.

K. J. KROL,
Arrondiss. IJker te Sneek.

DE PELIKAAN,
VLEESCHMARKT, LETTER F, No. 5.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geeerde begunstigers en verdere Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij op heden heeft geopend zijne affaire in TABAK, SNUIF, SIGAREN, KRUIDENIERS- en GRUTTERSWAREN; zich bij deze in een ieders gunst aanbevelende; hopende door eene allezins gewenschte bediening zich het hem te schenken vertrouwen waardig te maken.

Leeuwarden, den 3 Maart 1848. JOHs. PLET.

NOORD-AMERIKA.

Zij die derwaarts wenschen te vertrekken, kunnen alle werkdagen, nopens de scheepsvracht enz. de noodige informatien bekomen bij den Ondergeteekende, als Agent voor een Hollandsch Kantoor, welke zich ook belast met het Schrijven van Koop- en Huur-Contracten, Requesten, Memorien van aangifte voor de Successie enz. Brieven franco.

Franeker, den 11 Maart 1848. K. de WIT.

Men vraagt op de Steenfabrijk op het Vliet bij Leeuwarden, iemand *al de* vereischten bezittende om als MEESTERKNECHT werkzaam te zijn. Nadere inlichtingen te bekomen bij Mr. J. DIRKS, aldaar. Brieven *franco*.

De Ondergeteekende recommandeert zich bij deze minzaam in de gunst zijner Stadgenooten als HUISVERWER en GLAZENMAKER.

Leeuwarden, den 9 Maart 1848.
P. W. v. d. VEEN,
Kleine Hoogstraat, hoek van de Speelmanstraat.

Een WAGENMAKERSKNECHT, het Boerenwerk verstaande, kan dadelijk of op Mei geplaatst worden bij A. B. KUIJPERS, te Franeker.

Bij G. T. N. SURINGAR, Boekverkooper, Boek- en Steendrukker te Leeuwarden, is van de pers gekomen:

DE VERSTANDIGE REKENMEESTER,
of staat van de profijten der revolutie te Parijs. 20 Cents.

Ter Drukkerij van denzelfden worden gevraagd een of twee vlugge LETTERZETTERS, die hun werk grondig verstaan en inzonderheid ook in smoutwerk ervaren zijn. Adres in persoon of met vrachtvrije brieven.

V. MEURSINGE, Boekdrukker en Boekverkooper te Leeuwarden, heeft uitgegeven en verzonden:

LEEUWARDEN
NA EN VOOR
HARE WORDING ALS STAD,
EN IN HARE BETREKKING TOT DE
LEPPA.
Eene bijdrage tot de Geschiedkundige Beschrijving van Leeuwarden,
van W. EEKHOFF;
DOOR
Jr. Mr. M. de HAAN HETTEMA.
Gr. 8vo, prijs *f* 0,60.

De bezitters der Geschiedkundige Beschrijving zullen het zich gaarne aanschaffen, daar het menige *opheldering, verbetering en verduidelijking* bevat. Regtsgeleerden zullen zich verheugen nader met het regt der Leppa bekend te kunnen worden.

LOTEN voor de vierde Klasse der 204de Koninklijke Nederlandsche Loterij, welke gisteren begonnen is te trekken, zijn te bekomen bij den Ondergeteekende, bij wien het KONTRABOEK ter inzage ligt. Beveelt zich ten vriendelijkste in de gunst.

P. de VRIES Pz.,
bij het Stadshuis, letter G, no 54, te Leeuwarden.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.